

طرح درس گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

۱- اطلاعات عمومی:

نام درس: اپیدمیولوژی و عفونتهای بیمارستانی
ترم تدریس: نیمسال دوم سال تحصیلی ۹۰-۸۹
نوع و تعداد واحد: نظری ۲ واحد عملی ۱ واحد جمع واحد: ۲ واحد
مدرس: دکتر محمدحسن لطفی
محل تدریس: دانشکده بهداشت
کلاس: ۲۰۲
زمان تدریس: ۱۰-۸ سه شنبه ها
واحد پیش نیاز: آمار حیاتی و شاخص های بهداشتی

۲- مقدمه:

در مقدمه ضمن معرفی رشته اپیدمیولوژی و مفاهیم آن به تاریخچه و کاربرد این رشته در توصیف، کشف علت و کنترل بیماریها بویژه بیماریهای واگیر و بطور خاص عفونتهای بیمارستانی پرداخته خواهد شد.

۳- اهداف کلی:

- ۱- آشنایی با اصول اپیدمیولوژی و کاربرد آن در کشف و کنترل بیماریهای واگیر
- ۲- آشنایی با عفونتهای محیط بیمارستان و عفونتهای بیرونی که محیط بیمارستان را آلوده می سازند.
- ۳- آشنایی با نقش اپیدمیولوژی در ایمن سازی و کنترل عفونتهای بیمارستانی با استفاده از مدلها، روشهای مطالعاتی و محاسبه شاخص های اپیدمیولوژیکی

۴- اهداف ویژه:

- دانشجویان در پایان دوره باید بتوانند:
- ۱- اپیدمیولوژی را تعریف نموده، تاریخچه، کاربرد و اصلاحات آنرا بیان کنند.
 - ۲- عوامل موثر بر سلامت جامعه را بیان نموده و استفاده از مدلهای اپیدمیولوژیکی را در توجیه و تفسیر ایجاد بیماریها در جوامع انسانی توضیح دهند.
 - ۳- انواع مطالعات اپیدمیولوژیکی را تعریف و کاربرد هر کدام را در توصیف و کشف علل بیماریها و عوامل مرتبط با تندرستی بیان نمایند.
 - ۴- اصول اپیدمیولوژی بیماریهای واگیر را بیان و نقش مخازن/ منابع، روشهای انتقال و راههای انتقال را در این بیماریها توضیح دهند.
 - ۵- نقش اپیدمیولوژی را در کنترل عفونتهای بیمارستانی و ایمن سازی محیط آن را با استفاده از شاخص های آماری و اپیدمیولوژیکی بیان نمایند.
 - ۶- کلیات، انواع، منابع و مخازن و عوامل موثر در آلودگی ها و عفونتهای بیمارستانی را بیان نمایند.
 - ۷- شایعترین عفونتهای بیمارستانی را به همراه جرم های شایع آنها توضیح دهد.
 - ۸- مراقبت از عفونتها و چگونگی استفاده از گندزداها و بکارگیری روش های جداسازی (ایزولاسیون) را در کنترل عفونتهای بیمارستانی توضیح دهد.
 - ۹- نقش مدیریت بیمارستانی را در قالب تشکیل کمیته کنترل عفونت در پیشگیری و کنترل عفونتهای محیط بیمارستان بیان کند.

۵- استراتژی آموزش:

- ۱- از طریق سخنرانی و پرسش و پاسخ در جلسات مختلف درس

۶- وسایل سمعی و بصری:

- ۱- مازیک و آیت بورد، استفاده از کامپیوتر جهت نمایش اسلایدهای Power point و دیگر متدهای آموزشی

۷- روش ارزشیابی:

- ۱- از طریق سئوالات شفاهی در جلسات مختلف درس (۲ نمره)
- ۲- حضور منظم دانشجو در کلاس و انجام تکالیف مربوطه (۱ نمره)
- ۳- ارائه يك کنفرانس مرتبط با عناوین درس (۱ نمره)
- ۴- برگزاری آزمون پایان ترم بصورت سئوالات تشریحی، جاخالی و چهارگزینه ای (۱۶ نمره)

۸- منابع:

- ۱- افهمی، شیرین، «پیشگیری و کنترل عفونت بیمارستانی». انتشارات تیمور زاده، تهران
- ۲- مازنر، جودیت، «درآمدی بر اپیدمیولوژی». ترجمه جانقربانی، محسن خدمات فرهنگی کرمان
- ۳- نوروزی، جمیله، «عفونت های بیمارستانی» انتشارات اشارات، تهران
- ۴- باقیانی مقدم، محمدحسین و همکاران. مبانی و روشهای اپیدمیولوژیک، انتشارات چراغ دانش

محتوای مطالب		شماره جلسه
		مدرس
تعريف اپيدميولوژي، تاريخچه و کاربرد، ارتباط اپيدميولوژي با ساير رشته ها	دکتر لطفی	۱
تعريف کلمات و اصطلاحات اپيدميولوژي، ابزارهاي سنجش بينايي و مرگ و مير، سنجش فراواني بيماري (شيوع، بروز) مقايسه رويداد بيماري (مقايسه مطلق، مقايسه نسبي، ريسک منتسب جمعيت)	"	۲
تندرستي و بيماري، سير طبيعي بيماري، سطوح مختلف پيشگيري	"	۳
عوامل بيماريزاي فيزيکي، شيميايي و بيولوژيکي، عوامل ميزبان، تداخل عوامل محيطي با عوامل ميزبان (انواع مدلهاي اپيدميولوژي)	"	۴
انواع مطالعات اپيدميولوژيک، مطالعات مشاهده اي توصيفي، توصيف اپيدميولوژيک بيماري ها بر حسب شخص، زمان و مکان	"	۵
ادامه انواع مطالعات اپيدميولوژيک مطالعات مشاهده اي تحليلي (مطالعات مورد شاهد، کوهورت، کوهورت گذشته نگر)	"	۶
ادامه انواع مطالعات اپيدميولوژيک، مطالعات تجربي (کار آزمايي هاي باليني تصادفي، کار آزمايي هاي محلي و جامعه)	"	۷
اپيدميولوژي باليني (آزمون هاي تشخيصي، سير طبيعي و پيش آگهي، تاثير درمان)	"	۸
کليات اپيدميولوژي بيماريهاي واگير، (زنجيره عفونت، مراحل عفونت آشکار، خواص عوامل عفوني، تغيير در شدت بيماري عفوني، کنترل بيماريهاي عفوني)	"	۹
اپيدميولوژي عفونت هاي بيمارستاني، طبقه بندي، علل، منابع و مخازن، راههاي انتقال، عوامل مساعد کننده	"	۱۰
ادامه اپيدميولوژي عفونت هاي بيمارستاني، راههاي کنترل و پيشگيري، بهداشت محيط بيمارستان، استفاده از مواد ضد عفوني کننده و گندزداها، خصوصيات ميکروارگانيسم هاي عامل اپيدمي و عفونت هاي بيمارستاني	"	۱۱
تعطيل (عيد سعيد قربان)		
معرفي شايعترين عفونتهاي بيمارستاني، عفونتهاي تنفسي تحتاني، عفونتهاي مجاري اداري، عفونتهاي بعد از جراحي	"	۱۲
ادامه معرفي شايعترين عفونتهاي بيمارستاني، عفونتهاي هرپسي، HIV و هپاتيت هاي ويروسي	"	۱۳
ايزولاسيون در بيمارستانها، تکنیک ها و توصيه هاي لازم در ارتباط با جداسازي بيماران مبتلا به	"	۱۴

عفونتهای تنفسی، روده ای و پوستی جداسازی بیماران حساس که در معرض ابتلا به بیماریهای مسری هستند.		
تعطیل (تاسوعای حسینی)		
نقش مدیریت در کنترل عفونت های بیمارستانی، کمیته کنترل عفونت (ترکیب، اهداف و وظایف)	"	۱۵
استفاده از منابع اطلاعات اپیدمیولوژیکی در کنترل بیماریها، نقش اپیدمیولوژی در برنامه ریزی و ارزشیابی مراقبت های بهداشتی و درمانی	"	۱۶